

TreProX: Innovations in Training and Exchange of Standards for Wood Processing

UM VIÐSKIPTAFLOKKUN Á TIMBRI

EIRÍKUR ÞORSTEINSSON

TREPROX - FÓLKID Á SÖGINNI - FEBRÚAR 2021

Fólkið á söginni

Um viðskiptaflokkun á timbri

Fyrirlestur 16. febrúar 2021

Um viðskiptaflokkun - Flokkunarhefð - *bls. 27-28*

- Viðskiptaflokkun á timbri byggist á því að timbrið sem er flokkað er sagað úr bolnum samkvæmt ákveðnum **sögunaraðferðum** eins og lýst er á bls. 11 til 13.
- Viðartegundirnar **fura, greni og lerki** eru **flokkaðar hver fyrir sig**.

Um viðskiptaflokkun - Flokkunarhefð - *bls. 27-28*

- **Grunnurinn** að flokkuninni er sýndur í flokkunartöflum 1-3.
- Í þeim kemur fram hvert er **hæsta leyfða mat** á eiginleikum og einkennum, fjölda, stærð og tegund. Sjá bls. 65-72.
- **Breiðhlið og kantur** eru metin hver fyrir sig.
- Töflurnar sýna flokkun á **versta metranum**.
- **Formbreyting** 2 metrar. Sjá bls. 63.
- Ákvörðunin gildir fyrir **allt efnið**, þegar flokkur er ákveðinn.

Um viðskiptaflokkun - Flokkunarhefð - bls. 27-28

- **Tölugildin** í viðkomandi FLOKKI eru mörkin fyrir **leyfða eiginleika** og **einkenni** sem eru gefin upp í flokkunartöflum 1–3.
 - Innþornun í kvistum, kvistgat og lausir kvistar
 - Flutningaskemmdir
 - Skordýraskemmdir
 - Árhringjabreidd

Flokkunartafla 1 *(bls 27)*

Heiti og einkenni kvista:

- Lifandi kvistur
- Dauður kvistur/fastur og þurr
- Barkarkvistur
- Fúinn kvistur
- Laus kvistur

Kvistur:

Hluti af grein sem er umlukt viði.

Kvistlögun:

- Kringlukvistur
- Bjúgkvistur
- Klofinn gegnumgangandi kvistur
- Kvistgat eftir kantkvist
- Brúnakvistur, ekki gegnumgangandi
- Horfinn brúnakvistur, ekki gegnumgangandi
- Brúnakvistur gegnumgangandi
- Blaðkvistur
- Hornkvistur

Flokkunartafla 1 – Heiti og einkenni kvista.

FLOKKUR YFIRBORDSEFNIS		OS I		OS II		OS III				OS IV				V					VI					
Kvistgerð		Lifandi kvistir	Häm. fjöldi	Lifandi kvistir	Dauðir kvistir	Häm. fjöldi	Lifandi kvistir	Dauðir kvistir	Barkar-kvistir	Häm. fjöldi	Lifandi kvistir	Dauðir kvistir	Barkar-kvistir	Häm. fjöldi	Lifandi kvistir	Dauðir kvistir	Barkar-kvistir	Fúinir kvistir	Häm. fjöldi	Lifandi kvistir	Dauðir kvistir	Barkar-kvistir	Fúinir kvistir	Häm. fjöldi
BREIÐHLÍÐ	Fjöldi kvista á metra. Við hámarksstærð:	1	1	2	1	3	3	3	1	5	4	4	2	7	5	5	3	3	11	–	–	–	–	Ótakm.
	KVISTSTÆRÐ (mm) Við þykkt ≤ 29 mm		Alls Fk			Alls Fk				Alls Fk				Alls Fk					Alls Fk					Alls Ótakm.
	Við breidd: – 115 mm	8	8	10	7	20	10	7	5	30	20	14	10	80	35	25	21	18	175	55	55	55	55	–
	116 – 150 mm	8	8	10	7	20	15	11	8	45	25	18	13	100	40	28	24	20	200	60	60	60	60	–
	151 – 200 mm	8	8	15	11	30	20	14	10	60	30	21	15	120	45	32	27	23	225	65	65	65	65	–
	201 – mm	8	8	15	11	30	25	18	13	75	35	25	18	140	50	35	30	25	250	70	70	70	70	–
	Við þykkt 30 – 39 mm																							
	Við breidd: – 115 mm	8	8	10	7	20	15	11	8	45	25	18	13	100	40	28	24	20	200	60	60	60	60	–
	116 – 150 mm	8	8	15	11	30	20	14	10	60	30	21	15	120	45	32	27	23	225	65	65	65	65	–
	151 – 200 mm	8	8	15	11	30	25	18	13	75	35	25	18	140	50	35	30	25	250	70	70	70	70	–
	201 – mm	10	10	15	11	30	30	21	15	90	40	28	20	160	55	39	33	28	275	75	75	75	75	–
	Við þykkt 40 – 59 mm																							
	Við breidd: – 115 mm	8	8	15	11	30	20	14	10	60	30	21	15	120	45	32	27	23	225	65	65	65	65	–
	116 – 150 mm	10	10	15	11	30	25	18	13	75	35	25	18	140	50	35	30	25	250	70	70	70	70	–
	151 – 200 mm	10	10	15	11	30	30	21	15	90	40	28	20	160	55	39	33	28	275	75	75	75	75	–
	201 – mm	10	10	20	14	40	35	25	18	105	45	32	23	180	60	42	36	30	300	80	80	80	80	–
	Við þykkt ≥ 60 mm																							
Við breidd: – 115 mm	10	10	20	14	40	25	18	13	75	35	25	18	140	50	35	30	25	250	70	70	70	70	–	
116 – 150 mm	10	10	20	14	40	30	21	15	90	40	28	20	160	55	39	33	28	275	75	75	75	75	–	
151 – 200 mm	15	15	25	18	50	35	25	18	105	45	32	23	180	60	42	36	30	300	80	80	80	80	–	
201 – mm	15	15	25	18	50	40	28	20	120	50	35	25	200	65	46	39	33	325	85	85	85	85	–	
KANTUR	Fjöldi kvista á metra Við hámarksstærð:	0	0	1	1	2	1	1	1	3	2	2	1	4	3	3	2	2	6	–	–	–	–	Ótakm.
	KVISTSTÆRÐ Hlutfall (%) af efnisþykkt																							
	Við þykkt: 16 – 29 mm	0		40	28		50	35	25		85	60	43		100	70	60	50		100	100	100	100	
	30 – 100 mm	0		25	18		40	28	20		60	42	30		85	60	51	43		100	100	100	100	
	Hlutfall (%) af stærð lifandi				70			70	50			70	50			70	60	50			100	100	100	

Flokkunartafla 2 (bls 42)

Önnur einkenni

- Barkarvasi
- Yfirvöxtur
- Trjákvöðuvasi
- Trjákvöðuviður
- Viðbragðsviður (þrýstiviður)
- Sveipvöxtur
- Trefjaskekkja
- Toppbrot
- Mergur

Trjákvöða:

Hlutverk trjákvöðu (harpix) er að verja tréð fyrir skaða af völdum til dæmis örvera eða annarra skemmda sem geta valdið útpornun.

Trjákvöða er undir þrýstingi í viðaræðum trésins og lekur út ef viðurinn verður fyrir skemmdum.

I Flokkunartafli 2 - Önnur einkenni

Einkenni	TIMBURFLOKKAR					
Leyft hámark	OS I	OS II	OS III	OS IV	V	VI
Barkarvasi og yfirvöxtur (annað hvort)						
Fjöldi á versta metra (stk)	0	0	0	1	1	1
Einstakt einkenni, lengd (mm)	0	0	0	100	200	300
Einstakt einkenni breidd (mm)	0	0	0	10	15	30
Trjákvöðuvasi						
Fjöldi á versta metra (st)	0	1	1	2	2	2
Einstakur trjákvöðuvasi, lengd (mm)	0	20	40	50	100	150
Trjákvöðuviður						
Hlutfall (%) af yfirborði	0	0	0	5	30	50
Viðbragðsviður (þrýstiviður) og sveipvöxtur (hvort sem er)						
Hlutfall (%) af yfirborði	0	0	0	10	20	50
Trefjaskekkja og trefjasprungur						
Stærð á frávik (a:b)	1:15	1:15	1:12	1:10	1:7	1:2
Toppbrot						
Hlutfall (%) af breidd hliðar	0	0	0	10	30	50
Mergur, hlutfall (%) af efnislengd	100	100	100	100	100	100
Fúi, mjúkur	0	0	0	0	0	0
Fúi, fastur, grámi og mygla						
Hlutfall (%) af yfirborði efnisins, djúp grágeit	0	0	0	0	5	30
Hlutfall (%) af yfirborði efnisins, yfirborðs grámi	0	0	0	0	5	30
Skordýraskemmd						
Hlutfall af yfirborði efnisins (%)	0	0	0	0	0	0

Flokkunartafla 3 *(bls 58)*

Framleiðslutengd einkenni:

- Vankantur

Formbreyting:

Formbreyting vegna rakabreytinga eða vinnslu á efninu.

- Flatbeygja
- Kantbeygja
- Vindingur
- Þverbeygja / kúpa

Sprungur:

Trefjar viðarins eru aðskildar eftir árhringjum

- Þurrksprungur:
 - Ekki gegnumgangandi
 - Gegnumgangandi
- Endasprungur
- Hringsprungur

Flokkunartafli 3 Framleiðslutengd einkenni

Einkenni	TIMBURFLOKKAR					
	OS I	OS II	OS III	OS IV	V	VI
Leyft hámark						
Vankantur						
Breidd (mm)	3	3	3	10	15	20
Dýpt, hlutfall (%) af þykkt við:						
efnisþykkt ≤ 25 mm				30	35	40
OS I – III uppgengið í (mm)	3	3	3			
Efnisþykkt > 25 mm				15	20	25
OS I – III uppgengið í (mm)	3	3	3			
Lengd, hlutfall (%) af efnislengd	100	100	100	20	30	40
Sprungur, við 20 % viðarraka						
Sprungur í breiðhlið, ekki gegnumgangandi, hlutfall (%) af efnislengd við:						
Efnisþykkt < 45 mm	0	0	10	20	30	75
Efnisþykkt ≥ 45 mm	0	0	15	25	35	100
Gegnumgangandi sprungur, lengd (mm)	0	0	0	0	0	100
Endasprungur, lengd í hvorum enda (mm)	35	35	35	50	50	100
Hringsprungur, breidd (mm)	0	0	10	10	15	30
Formbreyting við 20 % viðarraka mest á versta 2 m lengdar						
Flatbeygja (mm) við:						
Efnisþykkt < 45 mm	5	5	15	15	15	25
Efnisþykkt ≥ 45 mm	5	5	10	10	10	20
Kantbeygja (mm)	4	4	6	6	6	10
Vindingur, hlutfall (%) af breidd við:						
Efnisþykkt < 45 mm	5	5	10	10	10	15
Efnisþykkt ≥ 45 mm	5	5	8	8	8	15
bverbeygja/kúpa, hlutfall (%) af breidd	2	2	2	2	2	4

Products

Vika Wood produces approximately 270 000 m³ of sawn timber per year.

Production is divided between Whitewood (45%) and Redwood (55%).

75% of the total production is sold in export markets worldwide.

The majority of the Whitewood products are delivered specially dried and graded to Europe and Japan for glue-laminated beam production, as well as for other construction purposes. The Redwood is sold mainly to Japan, the traditional European markets and North Africa for construction, furniture production and carpentry.

Personal contact between our customers and sales representative is a vital part of our goal of continual development. A precise understanding of customer needs and expectations ensures efficient and punctual deliveries, adequate tolerances, moisture content and quality grading of our products.

Shipping Marks

			
O/S	S/F	V	VI

Specialprodukter

Kärnved och grovaplank

25 x 150/175 mm kärnved till ytterpanel

38 x 155/175 mm mærgfri kärnved

100 x 200 mm bjälke och stolpar

Trävaror / dörr och fönster

28 x 155 mm

32 x 155/ 175 mm

32 x 155/ 200 mm

38 x 155/ 175 mm

38 x 155/ 200 mm

Skeppningsmärken Løten:

👑	LØTEN	👑	US
★	LØTEN	★	V
-	LØTEN	-	VI
	LØTEN		SF

Furu centrum

Skeppningsmärken Dalaträ:

👑	DALA	👑	O/S
★	DALA	★	O/S-V
+	DALA	+	SF
-	DALA	-	V
●	DALA	●	VI
X	DALA	X	V-VI
	DALA		Special

Gran centrum

42 x 100 mm

44 x 150 mm

47 x 75/ 100/ 125/ 150/ 175/ 200/ 225/ (250) mm

50 x 100/ 200 mm

Skeppningsmärken Valåsen:

👑	CROWN	👑	U/S
★	CRN	★	V
C	👑	N	U/S-V
C	◇	N	Panel
	CMMN		VI-centre yield
	CXN		VI-side yield